



Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

10. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 3 (Alm. del) af 19. december 2022 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor stort provenuet vil være ved at afskaffe en helligdag?

Svar

Det er lagt til grund, at der spørges til forslaget i regeringsgrundlaget *Ansvar for Danmark* af 14. december 2022 om at afskaffe en helligdag.

Det kan oplyses, at en afskaffelse af en helligdag skønnes at styrke den strukturelle beskæftigelse med i størrelsesordenen 8.500 fuldtidspersoner og de offentlige finanser med omkring 3 mia. kr. årligt.

Beregningen følger Finansministeriets sædvanlige beregningstekniske principper. Principperne er fx anvendt i forbindelse med vurderingen af et tidligere forslag om afskaffelse af helligedage i 2012. Beregningsprincippet blev først anvendt af Arbejdsmarkedskommissionen (august 2009).

Generelle regler på arbejdsmarkedet for blandt andet arbejdstid, ferie og pensionsalder er normdannende. På den baggrund beregnes virkningen på den præsterede årlige arbejdstid ved afskaffelse af en helligdag ved at tage udgangspunkt i et standardarbejdsår med 222 arbejdsdage, der forøges med én dag til 223 arbejdsdage, hvilket svarer til en bruttoforøgelse af den årlige arbejdstid med ca. 0,45 pct. En afskaffelse af en helligdag kan imidlertid ikke forventes at give fuldt gennemslag på den årlige arbejdstid. Det afspejler bl.a., at nogle lønmodtagere kan vælge af have et uændret antal arbejdstimer. Det er derfor beregningsteknisk lagt til grund, at gennemslaget på den samlede præsterede arbejdstid udgør $\frac{3}{4}$ af bruttoforøgelsen af den årlige arbejdstid. Det svarer til at den præsterede nettoarbejdstid forøges med ca. 0,34 pct. Finansministeriets skøn for arbejdstidsændringer bygger således primært på såkaldte mekaniske virkninger. I det konkrete tilfælde er der tale om en kendt direkte mekanisk effekt (helligdagen afskaffes og bliver en almindelig arbejdsdag).

Skønnet for arbejdsudbudsvirkningen er behæftet med usikkerhed, men usikkerheden vender i udgangspunktet begge veje. Usikkerheden kan være større på længere sigt. Finansministeriet er dog ikke bekendt med empiri, der illustrerer om, og

hvor hurtigt arbejdsudbudsvirkningen evt. aftager, og det lægges derfor beregningsteknisk til grund, at effekten er varig.

Usikkerheden i forhold til den skønnede arbejdsudbudsvirkning, håndteres på linje med almindelig praksis i den finanspolitiske planlægning. Det betyder, at nye informationer fx om arbejdstiden indarbejdes i de løbende opdateringer af de mellemfristede fremskrivninger og udmålingen af det finanspolitiske råderum. En eventuel højere eller lavere arbejdstid end skønnet vil således løbende – på linje med andre nye informationer – blive håndteret i den finanspolitiske planlægning. Dvs. hvis arbejdstiden stiger mindre/mere end forventet vil det finanspolitiske råderum tilsvarende

Det præcise provenu ved at afskaffe en helligdag vil afhænge af konkrete implementeringsvalg og vil således blive lagt frem sammen med regeringens forslag til udmøntning.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

10. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 7 (Alm. del) af 20. december 2022 stillet efter ønske fra Samira Nawa (RV)

Spørgsmål

Kan ministeren oplyse, hvor meget råderummet og arbejdsudbuddet vokser, hvis man afskaffer en helligdag, som det foreslås i regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, december 2022?

Svar

Det kan oplyses, at en afskaffelse af en helligdag skønnes at styrke den strukturelle beskæftigelse med i størrelsesordenen 8.500 fuldtidspersoner og de offentlige finanser med omkring 3 mia. kr. årligt.

Beregningen følger Finansministeriets sædvanlige beregningstekniske principper. Principperne er fx anvendt i forbindelse med vurderingen af et tidligere forslag om afskaffelse af helligedage i 2012. Beregningsprincippet blev først anvendt af Arbejdsmarkedskommissionen (august 2009).

Generelle regler på arbejdsmarkedet for blandt andet arbejdstid, ferie og pensionsalder er normdannende. På den baggrund beregnes virkningen på den præsterede årlige arbejdstid ved afskaffelse af en helligdag ved at tage udgangspunkt i et standardarbejdsår med 222 arbejdsdage, der forøges med én dag til 223 arbejdsdage, hvilket svarer til en bruttoforøgelse af den årlige arbejdstid med ca. 0,45 pct. En afskaffelse af en helligdag kan imidlertid ikke forventes at give fuldt gennemslag på den årlige arbejdstid. Det afspejler bl.a., at nogle lønmodtagere kan vælge af have et uændret antal arbejdstimer. Det er derfor beregningsteknisk lagt til grund, at gennemslaget på den samlede præsterede arbejdstid udgør $\frac{3}{4}$ af bruttoforøgelsen af den årlige arbejdstid. Det svarer til at den præsterede nettoarbejdstid forøges med ca. 0,34 pct. Finansministeriets skøn for arbejdstidsændringer bygger således primært på såkaldte mekaniske virkninger. I det konkrete tilfælde er der tale om en kendt direkte mekanisk effekt (helligdagen afskaffes og bliver en almindelig arbejdsdag).

Skønnet for arbejdsudbudsvirkningen er behæftet med usikkerhed, men usikkerheden vender i udgangspunktet begge veje. Usikkerheden kan være større på længere sigt. Finansministeriet er dog ikke bekendt med empiri, der illustrerer om, og hvor hurtigt arbejdsudbudsvirkningen evt. aftager, og det lægges derfor beregningsteknisk til grund, at effekten er varig.

Usikkerheden i forhold til den skønnede arbejdsudbudsvirkning, håndteres på linje med almindelig praksis i den finanspolitiske planlægning. Det betyder, at nye informationer fx om arbejdstiden indarbejdes i de løbende opdateringer af de mellemfristede fremskrivninger og udmålingen af det finanspolitiske råderum. En eventuel højere eller lavere arbejdstid end skønnet vil således løbende – på linje med andre nye informationer – blive håndteret i den finanspolitiske planlægning. Dvs. hvis arbejdstiden stiger mindre/mere end forventet vil det finanspolitiske råderum tilsvarende

Det præcise provenu ved at afskaffe en helligdag vil afhænge af konkrete implementeringsvalg og vil således blive lagt frem sammen med regeringens forslag til udmøntning.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 15 (Alm. del) af 3. januar 2023 stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de provenumæssige konsekvenser i 2021 ved, at 1. og 2. juledag faldt på lørdag og søndag, hvorved hele to helligdage blev neutraliseret som fridag?

Svar

Der henvises til svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 14 (Alm. del) af 3. januar 2023.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 14 (Alm. del) af 3. januar 2023 stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de provenumæssige konsekvenser i 2015 og 2016 – sammenlignet med de omkringværende år – ved, at julen faldt således, at én helligdag udgik i begge disse år (henholdsvis 1. og 2. juledag, der faldt lørdag/søndag)?

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at merprovenuet ved afskaffelse af en helligdag, der hvert år falder på en hverdag, som skønnes til ca. 3,2 mia. kr., er beregnet med afsæt i en forudsat strukturel stigning i den præsterede arbejdstid på ca. 0,34 pct.

Provenuvirkningen afspejler et stigende skatte- og afgiftsprovenu – både fra højere lønindkomster og afledt som følge af øget produktion. Stigningen i den præsterede arbejdstid for de beskæftigede på ca. 0,34 pct. svarer til ca. 8.500 fuldtidsbeskæftigede.

I et år hvor én eller flere af de helligdage, der både kan falde på en hverdag eller en weekenddag, falder i weekenden, vil det samlede antal erlagte arbejdstimer alt andet lige være højere, end hvis helligdagene alle faldt på en hverdag. Det vil også betyde, at produktionen alt andet lige vil være lidt højere i et sådant år end i øvrige år. Det samme gør sig gældende i et skudår, hvor der er én arbejdsdag mere end ellers.

Det højere antal erlagte arbejdstimer vil dog ikke påvirke lønindkomsterne for månedslønnede beskæftigede og derfor heller ikke herigennem påvirke de offentlige indtægter fra indkomstskatter eller indirekte via fx moms og punktafgifter. Der vil dog alt andet lige være lidt højere afledte skatter og afgifter fra højere lønindkomster for beskæftigede, der aflønnes på timebasis og fra højere produktion.

I gennemsnit over en årrække udjævnes effekterne af, hvilke ugedage helligdagene falder. Det gælder på såvel produktion som offentligt provenu.

I modsætning hertil står afskaffelsen af en helligdag, som hvert år falder på en hverdag, og som derfor strukturelt vil øge arbejdstid, produktion og skatteprovenu.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 18 (Alm. del) af 5. januar 2023 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne den langsigtede effekt på den samlede arbejdstid af at afskaffe store bededag, herunder om Finansministeriet vurderer, at arbejdstiden er uændret, fordi lønmodtagerne på lang sigt forhandler sig frem til ekstra fridag som kompensation?

Svar

Der henvises til *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 17 (Alm. del) af 5. januar 2023*.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 17 (Alm. del) af 5. januar 2023 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne effekten på de offentlige finanser og effekten på finanspolitiske holdbarhed af at afskaffe store bededag?

Svar

Finansministeriet vurderer, at forslaget vil styrke den strukturelle offentlige saldo med ca. 3,2 mia. kr. (2023-niveau). Saldovirkningen er beregnet under forudsætning af uændrede offentlige udgifter og et gennemslag på den præsterede arbejdstid på $\frac{3}{4}$ af den umiddelbare stigning i arbejdstiden.

Udgangspunktet i forslaget er, at alle skal arbejde en dag mere, når en helligdag afskaffes (mekanisk effekt). Når gennemslaget skønnes mindre end den fulde effekt, skyldes det, at nogle tilpasser deres arbejdstid i nedadgående retning, men der er usikkerhed om størrelsen af denne modgående effekt (adfærdseffekt), ligesom der er usikkerhed om, hvor hurtigt den modgående effekt indtræffer. En eventuel afdæmpning af virkningen over tid er tænkt indeholdt i det reducerede gennemslag på $\frac{3}{4}$.

I Finansministeriet vurdering af finanspolitisk holdbarhed antages det, at arbejdstiden er konstant efter 2030. Det vil sige, at en effekt på arbejdstiden i 2030 er varig. Evt. ændring i arbejdstiden efter 2030 påvirker således ikke holdbarhedsvurderingen, hvorfor den isolerede virkning af afskaffelsen af store bededag på den finanspolitiske holdbarhed er tilsvarende saldovirkningen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 30 (Alm. del) af 22. januar 2023 stillet efter ønske fra Rasmus Jarlov (KF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for empirien, der ligger til grund for at nettogennemslaget af at afskaffe store bededag på arbejdsudbuddet konkret sættes til 75 pct. af den mekaniske effekt både på kort sigt og varigt, som Finansministeriet antager, jf. svar på FIU alm. del – spørgsmål 332 (folketingssamling 2016-27), svar på FIU alm. del – spørgsmål nr. 3 (folketingsåret 2022-23 (2. samling) og faktaarket ”Finansministeriets vurdering af effekten ved afskaffelse af en helligdag”, jf. FIU alm. del – bilag 27? I besvarelsen ønskes både: a) en gennemgang af empirien bag en varig adfærdseffekt på specifikt 75 pct., og b) at ministeren forholder sig til kritikken rejst af overvismand Carl-Johan Dalgaard og økonomiprofessor Bo Sandemann, om at Finansministeriet ”vender bevisbyrden på hovedet” til at begrunde en varig effekt, jf. artiklen: ”Eksperter og politikere revser topministeriums forklaring: ”Jeg har aldrig set noget lignende” bragt på Berlingske.dk den 10. januar 2023.

Endelige bedes ministeren begrunde, hvorfor Finansministeriet finder det mest retvisende (jf. faktaark) at sætte gennemslaget varigt og konstant til 75. pct. uanset tidshorisont, når Finansministeriet selv medgiver, at der ikke findes empiri, der belyser effekten på sigt.

Svar

Der henvises til *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 29. (alm. del) af 11. januar 2023.*

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 34 (Alm. del) af 12. januar 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Er ministeren enig i, at det virker modstridende, at Finansministeriet i faktaarket ”Finansministeriets vurdering af effekten ved afskaffelse af en helligdag” af 11. januar 2023 vurderer, at en afskaffelse af en helligdag vil medføre uændrede offentlige udgifter – frem for højere offentlige udgifter – når Finansministeriet tidligere har vurderet, at indførelse af flere fridage vil medføre lavere offentlige udgifter, fordi den lavere årlige arbejdstid antages at medføre lavere indkomstoverførsler via satsreguleringen mv. jf. svar på FIU alm. del – spørgsmål 488 (folketingsåret 2017-18)? Ministeren bedes endvidere forholde sig til, hvordan denne tilsyneladende forskel i beregningen i 2018 vs. 2023 hænger sammen med pressemeddelelsen, hvoraf det fremgik, at ”Denne vurdering, der aktuelt er genstand for debat, er netop kendetegnet ved, at ministeriets vurdering har været den samme gennem en lang årrække.”

Svar

I Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 488 (Alm. del) af 23. august 2018 om indførelse af flere feriefridage blev det beregningsteknisk lagt til grund, at gennemslaget på den faktiske arbejdstid var $\frac{3}{4}$ af bruttoændringen af den årlige arbejdstid. Det samme gennemslag på arbejdstid er anvendt i Finansministeriets aktuelle vurdering af effekten ved afskaffelse af en helligdag.

Virksomheden på den offentlige strukturelle saldo ved afskaffelse af en helligdag er beregnet under forudsætning af uændrede offentlige udgifter, jf. det i spørgsmålet refererede faktaark.

I svaret fra 2018 er virkningen på den offentlige strukturelle saldo beregnet uden forudsætning om uændrede offentlige serviceudgifter, mens indkomstoverførsler via satsreguleringen falder som følge af den lavere årlige arbejdstid. I svaret gøres der også opmærksom på virkningen ved uændrede offentlige udgifter. Konkret skrives: ”Hvis satsreguleringseffekten neutraliseres vil svækkelsen af den strukturelle saldo forøges”.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister



Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

12. december 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 488 (Alm. del) af 23. august 2018

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de økonomiske konsekvenser – opgjort både som effekt på den strukturelle saldo, arbejdsudbuddet, den disponible indkomst for forskellige familietyper og BNP – af at ændre §7 og §8 i ferieloven således at en lønmodtager optjener ret til 2,5 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse og en lønmodtager fremover har ret til 30 dages ferie om året?

Svar

En indførelse af yderligere 5 feriedage (1 uge) – eller 10 feriedage (2 uger), *jf. Finansudvalgets spørgsmål nr. 489 (Alm. del) af 23. august 2018* – vil alt andet lige reducere arbejdsudbuddet, mindske de disponible indkomster og svække den strukturelle saldo.

Som udgangspunkt svarer indførelsen af yderligere 5 feriedage ved fuldt gennemslag på den årligt præsterede arbejdstid til en reduktion af arbejdstiden med ca. 2¼ pct. Det svarer til en reduktion af arbejdsudbuddet på ca. 67.000 personer (med en gennemsnitlig arbejdstid). Den årlige arbejdstidsreduktion vil som udgangspunkt være dobbelt så stor ved indførelse af 10 ekstra feriedage.

En eventuel indførelse af yderligere 5 eller 10 feriedage kan imidlertid ikke forventes at have et fuldt gennemslag på den årligt præsterede arbejdstid. Det skal bl.a. ses i lyset af, at selvstændige i vidt omfang selv tilrettelægger deres arbejdstid og at lønmodtagere har mulighed for helt eller delvist at fravælge de ekstra feriedage eller på anden måde øge deres arbejdsindsats for at opretholde indkomsten, fx via merarbejde eller bijob.

Finansministeriet har tidligere – bl.a. på baggrund en analyse baseret på arbejdskraftundersøgelsen – med betydelig usikkerhed forudsat, at en ændring i den aftalte arbejdstid kunne have et gennemslag på den præsterede arbejdstid på ca. 75 pct. Med dette gennemslag ville en indførelse af yderligere 5 eller 10 feriedage svare til en reduktion af den årligt præsterede arbejdstid med hhv. ca. 1,7 pct. og 3,4 pct., *jf. tabel 1*.

I denne besvarelse er det lagt til grund, at gennemslaget på den præstede arbejdstid er 75 pct. både ved indførelse af 5 og 10 ekstra feriedage. I praksis må det imidlertid forventes, at gennemslaget vil være faldende jo flere feriedage der indføres.

Tabel 1**Virkning på arbejdsudbud, strukturel saldo og BNP ved indførelse af 5 og 10 ekstra feriedage**

	5 feriedage	10 feriedage
Præsterede arbejdstimer (pct.)	-1,7	-3,4
Beskæftigede (personer)	-50.000	-100.000
Strukturel saldo (pct. af BNP)	-0,4	-0,8
BNP (pct.)	-1,9	-3,7

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den strukturelle saldo skønnes på den baggrund og med usikkerhed at svækkes med ca. 0,4 pct. af BNP eller i størrelsesordenen 8-9 mia. kr. ved indførelse af yderligere 5 feriedage. Svækkelsen afspejler på indtægtssiden, at skatter og afgifter falder, når der arbejdes færre timer. På den offentlige udgiftsside er det lagt til grund, at de offentlige serviceudgifter er uændrede, mens indkomstoverførsler via satsreguleringen mv. falder som følge af den lavere årlige arbejdstid.

Indkomstoverførselsatserne falder svarende til effekten på standardsarbejdstiden, dvs. med fuldt gennemslag på henholdsvis 2¼ og 4½ pct. i de to tilfælde. Hvis satsreguleringseffekten neutraliseres vil svækkelsen af den strukturelle saldo forøges.

BNP vurderes at falde lidt mere end de præsterede årlige arbejdstimer. Det afspejler, at de offentlige serviceudgifter og dermed antallet af præsterede arbejdstimer i den offentlige sektor er uændret. Hele arbejdstidstilpasningen forudsættes dermed at ske i den private sektor, hvor BNP pr. beskæftiget i henhold til nationalregnskabet er højere end i hele økonomien (hvilket primært afspejler den højere kapitalintensitet i produktionen i de private erhverv).

Den faldende årlige arbejdstid vil reducere såvel bruttoindkomsten som den disponible indkomst efter skat mv. for de beskæftigede (og via satsreguleringen mv. som nævnt også for modtagere af indkomstoverførsler). Den samlede virkning på de disponible indkomster vil – foruden den enkeltes valg mellem arbejde og fritid (ferie) – afhænge af, hvorvidt svækkelsen af de offentlige finanser modgås ved højere skatter eller reducerede offentlige udgifter.

Hvis de offentlige finanser konsolideres ved højere skatter reduceres de disponible indkomster direkte. Det sker ikke, hvis de offentlige finanser konsolideres ved lavere offentlige forbrugs- og investeringsudgifter. Lavere offentlige udgifter kan derimod påvirke den offentlige serviceproduktion og dermed de udvidede forbrugsmuligheder, der også inkluderer forbrug af offentlig service.

Afsluttende skal det bemærkes, at flere af de store reformer, der er gennemført de seneste årtier, har haft til formål at øge arbejdsudbuddet for at styrke finansieringsgrundlaget for den offentlige sektor i takt med, at der i befolkningen bliver flere ældre, herunder fordi levetiden stiger, samt at indtægterne fra olie- og gasindvinding i Nordsøen falder. En eventuel indførelse af yderligere feriedage vil trække i den diametralt modsatte retning. Arbejdsudbuddet vil falde og finansieringsgrundlaget for den offentlige sektor vil blive svækket. Samtidig vil færre arbejdsdage også reducere udbuddet af arbejdskraft, der står til rådighed for at varetage bl.a. de opgaver med sundhed og ældrepleje, som det stigende antal ældre isoleret set kan føre med sig.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. januar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 35 (Alm. del) af 12. januar 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan provenuvirkningen på 3,2 mia. ved en helligdagsafskaffelsen er beregnet? Herunder bedes ministeren redegøre for antaget virkning på den offentlige saldo af at øge den strukturelle beskæftigelse pr. fuldtidsperson og indregnet kompensation til kommunerne opgjort for hvert af årene 2024-2030. Provenuvirkningen på saldoen ved taget bedes opgjort i hvert af årene 2024-2030.

Svar

Virkingen på den offentlige strukturelle saldo skønnes til ca. 3,2 mia. kr. ved en afskaffelse en helligdag, der hvert år falder på en hverdag. Virkingen er beregnet på grundlag af den forudsatte stigning i den præsterede arbejdstid på ca. 0,34 pct. og uændrede offentlige udgifter.¹

Den strukturelle saldoeffekten afspejler et stigende skatte- og afgiftsprovenu – både direkte og indirekte fra højere lønindkomster og afledt som følge af øget produktion i økonomien. Stigningen i den præsterede arbejdstid for de beskæftigede på ca. 0,34 pct. svarer til ca. 8.500 fuldtidsbeskæftigede.

Saldoeffekten skønnes til ca. 3,2 mia. kr. årligt (2023-niveau) i perioden fra 2024 til 2030 under ovenstående forudsætninger.

Af bemærkningerne til forslag til *Lov om konsekvenser ved afskaffelse af store bededag som helligdag*, der har været i høring, fremgår det, at forslaget vil være ledsaget af øgede udgifter til børnepasning (kompensation til kommunerne) og øgede udgifter til sygedagpenge. Disse udgifter vil samlet set medføre øgede offentlige udgifter på ca. 0,2 mia. kr. årligt i perioden fra 2024 til 2030, hvorfor virkingen på den strukturelle offentlige saldo i perioden kan skønnes til ca. 3 mia. kr.

¹ Når de beskæftigedes årslønnen stiger, vil indkomstoverførslerne stige tilsvarende via satsreguleringen. Det er lagt til grund, at denne stigning via satsreguleringen neutraliseres, således at de offentlige udgifter ikke påvirkes.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 36 (Alm. del) af 12. januar 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvilke empiriske og teoretisk litteratur antagelsen om det varige provenu til statskassen ved den foreslåede afskaffelse af store bededag hviler på?

Svar

Der henvises til *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 29 (Alm. del) af 11. januar 2023*.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 29 (Alm. del) af 11. januar 2023 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Af faktaarket "Finansministeriets vurdering af effekten ved afskaffelse af en helligdag", jf. FIU alm. del – bilag 27, fremgår det, at beregningen af effekten ved at afskaffe en helligdag følger de beregningsprincipper, der blev udviklet i forlængelse af Arbejdsmarkedskommissionens rapport, og som tidligere har været anvendt. Af faktaarket fremgår desuden en række teoretiske argumenter for at forvente et øget arbejdsudbud ved afskaffelsen af en helligdag. Er det korrekt forstået, at der således ikke foreligger empirisk evidens for en effekt på arbejdsudbuddet ved afskaffelse af en helligdag, herunder i forbindelse med Arbejdskommissionens arbejde, men at beregningen i stedet er baseret på disse tidligere anvendte regneprincipper og argumenter?

Svar

Finansministeriet har anvendt det samme beregningsprincip i vurdering af effekterne ved indførelse eller afskaffelse af fri- og helligdage siden 2012.

Finansministeriet står løbende i situationer, hvor det er nødvendigt at skønne over et tiltag, hvor det ikke er muligt at trække på empiri fra direkte sammenlignelige tidligere ændringer.

I sådanne situationer kan det være vanskeligt at skønne over tiltagets samlede virkning, og derfor kan det i de tilfælde være mest retvisende alene at basere et skøn på forslagets umiddelbare mekaniske virkning og se bort fra dynamiske effekter (adfærdsvirkninger).

I andre tilfælde vil det dog være sådan, at størrelsen af de virkninger, der ligger ud over den mekaniske virkning (adfærdsvirkningen), vil have et entydigt teoretisk fortegn. Det er Finansministeriets vurdering at afskaffelsen af store bededag er et eksempel på en sådan situation, *jf. nedenfor*.

Hvis adfærdseffekterne entydigt peger i en retning, vil det *ikke* være retvisende (middelret) at lægge den mekaniske virkning til grund for vurderingen af et tiltag. I

sådanne situationer tilstræber Finansministeriet, at give de bedst mulige skøn baseret på en samlet vurdering af tilsvarende tiltag med tilgængelig empiri, økonomisk teori og erfaringer på området.

I forhold til afskaffelsen af store bededag som helligdag bemærker finansministeriet, at den mekaniske virkning på arbejdsudbuddet vil være, at beskæftigede som udgangspunkt arbejder en dag mere om året. Det svarer til at antage, at afskaffelsen af Store bededag vil have fuldt gennemslag på de faktiske timer.

Erfaringer fra bl.a. tidligere ændringer af den aftalte arbejdstid peger dog på, at en del af de beskæftigede vil tilpasse deres arbejdstid, så gennemslaget bliver mindre end en-til-en på den faktiske arbejdstid. Der er derfor behov for at skønne over denne adfærdsvirkning, for at kunne give en retvisende vurdering af forslaget om at afskaffe store bededag.

Som Finansministeriet fx har redegjort for i en teknisk gennemgang af lovforslag *L13 Forslag til lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag* for beskæftigelsesudvalget mandag d. 30. januar og i en faglig briefing for journalister og organisationer tirsdag den 31. januar, så skønnes det, at der er tilstrækkeligt empirisk og teoretisk belæg for at forudsætte et gennemslag på $\frac{3}{4}$ på den faktiske arbejdstid.

På briefinggen blev der også redegjort for, hvordan fx arbejdstidsreformer via de såkaldte normeffekter kan påvirke arbejdstiden varigt. Det afspejles bl.a. i, at arbejdstiden på tværs af lande ikke nærmer sig det samme niveau over tid og i takt med velstandsstigninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

10. februar 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 83 (Alm. del) af 30. januar 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende den undersøgelse af gennemslaget af en afskaffelse af fridag, som er omtalt i artiklen ” Regeringen erkender, at der er »betydelig usikkerhed« i regne-stykket om store bededag” bragt i Jyllands-Posten den 28. januar 2023?

Svar

Finansministeriet har igennem en længere årrække og under skiftende regeringer skønnet, at der vil være et gennemslag på den faktiske arbejdstid på $\frac{3}{4}$ af at afskaffe eller indføre en helligdag, som ligger på en hverdag. Grundlaget for denne samlede vurdering er baseret på en række indikatorer og økonomisk teori.

I 2012 lavede Finansministeriet et analysearbejde for at understøtte vurderingen af størrelsesordenen af gennemslaget. Gennemslaget blev dengang fastlagt til $\frac{3}{4}$ baseret på en samlet vurdering, hvor den omtalte analyse baseret på arbejdskraftundersøgelsen var et af flere elementer.

Nu hvor et politisk flertal ønsker at afskaffe store bededag, har Finansministeriet i forbindelse med den aktuelle debat om lovforslaget, fundet det relevant at genbesøge beregningsforudsætningerne, herunder det forudsatte gennemslag. Det skal ses i lyset af, at der foreligger nye datagrundlag og ønsket om at basere vurderingen på opdaterede tal.

Når en analyse på baggrund af data fra arbejdskraftundersøgelsen ikke har været prioriteret i dette arbejde, skyldes det, at Finansministeriet vurderer, at der nu foreligger bedre datakilder. Det var således afspejlet i Finansministeriets gennemgang af ministeriets vurdering af effekten ved at afskaffe en helligdag, som blev afholdt d. 31. januar 2023. Det bemærkes, at de nye tal ikke giver anledning til at revidere gennemslaget på arbejdstiden ved afskaffelse af en helligdag. Præsentationen kan ses her: [Baggrundsbriefing om Finansministeriets vurdering af effekten ved at afskaffe en helligdag.](#)

Den omtalte analyse fra 2012 er i udgangspunktet ikke et endeligt notat, men udkastet ville skulle udleveres efter offentlighedslovens regler i forbindelse med en anmodning om aktindsigt. Papiret er derfor vedlagt svaret her (bilag 1).

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Afskaffelse af en fridag

Afskaffelse af en fri- eller helligdag – herunder feriefridage – kan potentielt øge arbejdsudbuddet gennem en forøgelse af den årlige præsterede arbejdstid og styrke de offentlige finanser gennem højere skatteindtægter.

Det fulde potentiale ved afskaffelse af en årlig fridag svarer til en forøgelse af den årlige præsterede arbejdstid på 0,45 pct. eller ca. 10.500 fuldtidsbeskæftigede. Det kan imidlertid ikke forventes, at afskaffelsen af en fridag giver fuldt gennemslag på den årlige arbejdstid. Det skyldes bl.a., at mange i forvejen ikke benytter fridagene, samt at en afskaffelse af en fridag kan medføre, at færre feriefridage vil blive udbetalt, *jf. bilag 1*.

Det skønnes eksempelvis, at en afskaffelse af store bededag vil have et gennemslag på den årlige præsterede arbejdstid på ca. 60 pct. af det fulde potentiale. Det svarer til en forøgelse af den årlige præsterede arbejdstid på 0,26 pct. eller ca. 6.000 fuldtidsbeskæftigede, *jf. tabel 1*. Afskaffes en feriefridag vurderes arbejdstiden at stige med 0,4 pct. svarende til ca. 9.000 fuldtidsbeskæftigede. Afskaffes alle fem feriefridage, skønnes den præsterede arbejdstid at stige med 1 $\frac{3}{4}$ pct. svarende til ca. 40.000 fuldtidsbeskæftigede.

Tabel 1

Gennemslag på arbejdsudbud og offentlige finanser ved afskaffelse af ferie, fri- og helligdage

	Arbejdsudbud		Offentlige finanser (mia. 2012-kr.)
	Præsteret arbejdstid (pct.)	Fuldtidsbeskæftigede (personer)	
Skærtorsdag eller langfredag	0,37	8.500	2,0
2. påskedag	0,22	5.000	1,2
Første maj	0,03	600	0,1
Grundlovsdag	0,19	4.300	1,0
Store bededag	0,26	6.000	1,4
Kristi himmelfartsdag	0,28	6.400	1,5
Pinsemandag	0,22	5.000	1,2
25. dec., 26. dec. og 1. jan.	0,25	5.800	1,3
Juleaftensdag	0,23	5.400	1,2
Nytårsaftensdag	0,23	5.200	1,2
5 feriefridage	1,74	40.000	9,2
4 feriefridage	1,40	32.200	7,4
3 feriefridage	1,07	24.500	5,6
2 feriefridage	0,73	16.700	3,8
1 feriefridag	0,40	9.100	2,1

Den langsigtede eller varige virkning på de offentlige finanser af øget arbejdstid afhænger af en række centrale forudsætninger:

- Uændret satsregulering og regulering af progressionsgrænser i skattelovgivningen (§ 20-regulering).
- Uændret præsteret arbejdstid i den offentlige sektor, så den samlede forøgelse af den præsterede arbejdstid tilfalder den private sektor.
- Fuldt gennemslag på lønnen for alle beskæftigede på lang sigt – dvs. den faktiske og implicitte timeløn er uændret, mens de gennemsnitlige årslønninger øges svarende til stigningen i den årlige arbejdstid. Det gælder også, hvis der ikke ydes lønkomensation for den ekstra arbejdstid i udgangspunktet.

Med udgangspunkt i disse forudsætninger er virkningen på de offentlige finanser ved afskaffelse af en fridag beregnet til ca. 225.000. kr. pr. fuldtidsbeskæftiget, *jf. bilag 2*.

Den samlede virkning på de offentlige finanser ved afskaffelse af store bededag vurderes på den baggrund til 1,4 mia. kr., *jf. tabel 1*.

Afskaffelse af en feriefridag vurderes at kunne styrke de offentlige finanser varigt med 2,1 mia. kr., mens en afskaffelse af alle feriefridage skønnes til 9,2 mia. kr.

Det bemærkes at, de angivne skøn for virkningen på de offentlige finanser vil blive betydeligt mindre, såfremt arbejdstidsforhøjelsen får fuldt gennemslag på satsregulering og § 20-regulering.

Bilag 1 Gennemslaget på arbejdstiden ved afskaffelse af fridage

En eventuel afskaffelse af en eller flere årlige fri- eller helligdage – herunder feriefridage – kan ikke forventes at give fuldt gennemslag på den årlige arbejdstid. Det skyldes bl.a., at mange i forvejen ikke benytter fridagene, samt at en afskaffelse af en fridag kan medføre, at færre feriefridage vil blive udbetalt.

Der foreligger så vidt vides hverken danske eller internationale analyser, der belyser effekter på den årlige arbejdstid af at afskaffe fri- eller helligdage.

I det følgende benyttes statistik for udbetaling af feriefridagene til at vurdere lønmodtageres præferencer mht., hvor mange fridage der ønskes. Denne information kan anvendes direkte til beregning af det umiddelbare gennemslag af afskaffelse af en eller flere feriefridage, men kan også i kombination med arbejdstidsoplysninger fra Arbejdskraftundersøgelsen benyttes til at vurdere gennemslaget på det årlige antal arbejdsdage ved afskaffelse af en fri- eller helligdag.

Beregning af gennemslaget ved afskaffelse af fri- og helligdage

Gennemslaget på den årlige arbejdstid ved afskaffelse af fri- og helligdage beregnes i to trin:

1. Den faktiske udnyttelse af fridagene (bruttogennemslaget) anslås ved hjælp af Arbejdskraftundersøgelsens information om, hvordan en fridag påvirker arbejdstiden i den pågældende uge, *jf. annek 1*.
2. Andelen af bruttogennemslaget, der ikke ”erstattes” af ekstra fraværsdage (nettogennemslaget), skønnes ved hjælp af udnyttelsen af feriefridagene, *jf. annek 2*.

Bruttogennemslag

Arbejdskraftundersøgelsens information om den *faktiske* arbejdstid i referenceugen er antallet af timer, der arbejdes i referenceugen, inklusive fx overarbejde, men eksklusivt fravær i forbindelse med sygdom, ferie og fridage etc. Den faktiske arbejdstid benyttes konkret til at skønne over, hvordan arbejdstiden påvirkes af, at der ligger en fridag i en uge, *jf. annekstabel 1*.

Analysen peger på, at påskedagene, skærtorsdag og langfredag samt helligdagene i forbindelse med julen har størst effekt på den ugentlige arbejdstid for både fuldtids- og deltidsansatte. Til gengæld svarer effekten af store bededag og pinsemandag til mindre end en halv arbejdsdag, og effekten 1. maj er ca. ½ time for fuldtidsansatte og nul for deltidsansatte.

Ved beregning af bruttogennemslaget er det af forskellige årsager valgt at opjustere effekterne på arbejdstiden med 50 pct. for store bededag, pinsemandag, grundlovsdag og 1. maj, *jf. tabel 1*.¹ Der er ikke foretaget korrektion af effekten på arbejdstiden

¹ Arbejdskraftundersøgelsen er så vidt vides den eneste kilde med direkte information om, hvordan fridage påvirker den præsterede arbejdstid. En del respondenter kan imidlertid have glemt, at de havde en fridag i referenceugen, hvilket kan undervurdere

af Kristi himmelfartsdag, fordi effekten vurderes at være trukket op af, at en del ansatte tager en ekstra ferie eller feriefri dag om fredagen (en effekt der ikke umiddelbart kan isoleres fra effekten af Kristi himmelfartsdag).

Tabel 1**Bruttogennemslag ved afskaffelse af ferie, fri- og helligdage**

	Bruttogennemslag			Nettogennemslag
	Fuldtidsansatte	Deltidsansatte	Alle	
Skærtorsdag og langfredag	1,06	0,76	0,97	0,82
2. påskedag	0,65	0,36	0,56	0,48
Første maj	0,08	0,03	0,07	0,06
Grundlovsdag	0,51	0,45	0,49	0,42
Store bededag	0,67	0,71	0,68	0,58
Kristi himmelfartsdag	0,76	0,63	0,72	0,62
Pinsemandag	0,56	0,58	0,57	0,48
25. dec., 26. dec. og 1. jan.	0,73	0,48	0,66	0,56
Juleaftensdag	0,62	0,59	0,61	0,52
Nytårsaftensdag	0,66	0,43	0,59	0,50

Anm.: Gennemslaget tager højde for, at visse helligdage kun falder på hverdage 5 ud af 7 år, fx grundlovsdag og juledagene. Der er anvendt en deltidsandel på 30 procent.

Kilde: Egne beregninger på Arbejdskraftundersøgelsen.

Nettogennemslag

Nettogennemslaget er den andel af de faktisk afholdte fridage, der ikke ”erstattes” af en anden ekstra fraværsdag. Ved beregning af nettogennemslaget lægges det til grund, at andelen af de beskæftigede, der vælger at afholde en ekstra feriefri dag, afhænger af, hvor mange feriefridage der udbetales:

1. **Personer uden udbetaling af feriefridage** har ikke mulighed for at kompensere for ”tabet” af en fri- eller helligdag ved at holde en ekstra feriefri dag. Anslået gennemslag: 100 procent.
2. **Personer med ubetaling af 1-4 feriefridage** vurderes at have netop det antal fridage, de ønsker, og vil derfor kompensere for ”tabet” af en fri- eller helligdag ved at holde en ekstra feriefri dag. Anslået gennemslag: 0 procent.
3. **Personer med ubetaling af 5 feriefridage** omfatter både personer, der ønsker færre årlige fridage, og personer, der har netop det ønskede antal fridage. Anslået gennemslag: 50 procent.

Et mål for gennemslaget kan herefter beregnes som summen af pkt. 1. og 3., hvor der tages højde for, at en del af de ansatte får udbetalt feriefridage i forbindelse med

gennemslaget på arbejdstiden i udgangspunktet. Desuden skal der tages højde for, at en del personalegrupper ikke har fri på selve dagen, men bliver kompenseret ved at få fri på en anden dag.

tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.² Korrektionen reducerer gennemslaget med gennemsnitligt knap 15 pct., *jf. tabel 1*. Det samlede resultat viser, at nettogennemslaget varierer fra 6 pct. for afskaffelse af 1. maj til 82 pct. for afskaffelse af skærtorsdag og langfredag. Gennemslaget for store bededag, Kristi himmelfartsdag og pinsemændag vurderes til henholdsvis 58 pct., 62 pct. og 48 pct., og grundlovsdag lidt lavere til 42 pct.

Hver af helligdagene i forbindelse med julen og nytår (25. og 26. december og 1. januar) vurderes isoleret set at have et nettogennemslag på 56 pct. og lidt mindre for juleaftensdag (52 pct.) og nytårsaftensdag (50 pct.). Gennemslag for juledagene påvirkes negativt af, at dagene i gennemsnit kun falder på hverdage fem ud af syv år. Nettogennemslaget er marginalt mindre pr. fridag, hvis der afskaffes flere fridage.

Beregning af gennemslaget ved afskaffelse af feriefridage

Oplysningerne om udbetaling af feriefridage i staten kan benyttes til at beregne det *umiddelbare* gennemslag ved ophævelse af feriefridage, *jf. bilag 2*.

Tabel 2

Umiddelbart gennemslag ved afskaffelse af feriefridage

	Andel af berettigede feriefridage			Gennemslag	
	Ikke-fratrådte	Fratrådte	Alle	Præsteret arbejdstid	Lønsum
Afskaffede feriefridage:					
5 dage	0,3 pct.	0,3 pct.	0,6 pct.	77 pct.	73 pct.
4 dage	0,6 pct.	0,5 pct.	1,1 pct.	78 pct.	74 pct.
3 dage	1,0 pct.	0,9 pct.	1,9 pct.	79 pct.	75 pct.
2 dage	4,5 pct.	2,9 pct.	7,4 pct.	81 pct.	77 pct.
1 dag	5,9 pct.	6,0 pct.	11,8 pct.	88 pct.	84 pct.

Anm.: Fordelingen af antal anvendte/betalte feriefridage for fratrådte er beregnet med udgangspunkt i oplysninger fra Moderniseringsstyrelsen om, at omkring 60 pct. af de udbetalte feriefridage i staten er til fratrådte.

Kilde: Egne beregninger.

Gennemslaget afhænger af, hvor mange af de 5 feriefridage der afskaffes. Ved afskaffelse af alle fem feriefridage kan det *umiddelbare* gennemslag beregnes som den samlede andel afholdte feriefridage på 77 pct. svarende til, at 23 pct. af feriefridagene udbetales, *jf. tabel 2*. En tilsvarende lønsumsberegning svarer til et gennemslag på 73 pct. ved afskaffelse af alle 5 feriefridage. Gennemslaget ved afskaffelse af en enkelt feriefridag er beregnet til 88 pct., hvilket afspejler, at 12 pct. af feriefridagene udbetales til personer, der får alle fem dage udbetalt. Afskaffelse af 2, 3 og 4 feriefridage har gennemslag på henholdsvis 78, 79 og 81 pct.

² Udbetaling af feriefridage for personer, der forlader arbejdsmarkedet afspejler ikke præferencer for fridage. Der er beregningsmæssigt taget udgangspunkt i oplysninger fra Moderniseringsstyrelsen, der viser, at 23 procent af personerne med udbetalte feriefridage i forbindelse med fratrædelse var fyldt 60 år på udbetalingstidspunktet.

Anneks 1. Faktisk arbejdstid i uger med fri- og helligdage

Arbejdskraftundersøgelsen er en løbende spørgeskemaundersøgelse, der hver uge interviewer et antal personer om arbejdsmarkedsrelaterede emner, herunder beskæftigedes arbejdstid i referenceugen. Den *faktiske* arbejdstid er defineret som antal arbejdede timer i referenceugen inklusive fx overarbejde, men eksklusive fravær i forbindelse med sygdom, ferie og fridage etc.

Med udgangspunkt i en opgørelse over, hvilke AKU-uger årets fri- og helligdage falder, er der foretaget en analyse af, hvordan fridage påvirker den faktiske arbejdstid i referenceugen, *jf. annekstabel 1*. Variable for de fleste årlige fridage er medtaget som indikatorvariable, der angiver effekten på den ugentlige arbejdstid af, at der falder en fridag i ugen. Skærtorsdag og langfredag er medtaget samlet. 1. maj og grundlovsdag er kun medtaget, når de falder på en hverdag.

For juledagene er fremgangsmåden lidt anderledes:

- **Julehelligdage** angiver antallet af julehelligdage (d. 25. og d. 26. december og d. 1. januar), der falder på hverdage.
- **Juleaftensdag** og **nytårsaftensdag** angiver, at d. 24. og d. 31. december falder på en hverdag.
- **Andre juledage** angiver antallet af hverdage mellem jul og nytår, hvor mange tager fri.

Der er taget højde for særligt højt fravær i perioderne med sommer-, efterårs- og vinterferier ved at medtage indikatorer for disse perioder.

Resultatet viser, at den gennemsnitlige arbejdstid for fuldtids- og deltidsansatte (renset for ferie og fridage) er henholdsvis 37,7 og 14,6 timer for mænd og henholdsvis 33,8 og 19,1 timer for kvinder.

Analysen viser, at der er stor variation i effekten af de enkelte fridage. Påskedagene, skærtorsdag og langfredag og helligdagene i forbindelse med julen har størst effekt på den ugentlige arbejdstid for både fuldtids- og deltidsansatte. For fuldtidsansatte ligger effekten på den ugentlige arbejdstid af disse fridage tæt på en gennemsnitlig arbejdsdag. Effekten på den ugentlige arbejdstid af store bededag og pinsemandag svarer til mindre end en halv arbejdsdag. Effekten af 1. maj er relativ lille for fuldtidsansatte og helt fraværende for deltidsansatte, der sjældent har adgang til fri på denne dag.

Annekstabel 1

Betydningen af ferie, fri- og helligdage på den faktiske arbejdstid i ugen, 2000 - 2011

Variabel	Fuldtidsansatte		Deltidsansatte	
	Parameter	St. afv.	Parameter	St. afv.
Konstant	37,72	0,09	14,59	0,15
Kvinde	-3,97	0,05	4,47	0,08
År = 2001	0,13	0,12	0,71	0,19
År = 2002	0,14	0,12	-0,72	0,19
År = 2003	-0,21	0,13	0,02	0,19
År = 2004	-0,29	0,13	-0,38	0,19
År = 2005	-0,21	0,13	-0,96	0,19
År = 2006	-0,48	0,12	-0,96	0,18
År = 2007	-0,16	0,12	0,10	0,18
År = 2008	-0,02	0,13	-0,04	0,18
År = 2009	-0,29	0,13	0,02	0,18
År = 2010	0,11	0,13	-0,32	0,18
År = 2011	0,37	0,14	-0,59	0,19
Sommerferie, uge 25	-0,72	0,19	-0,70	0,27
Sommerferie, uge 26	-3,33	0,19	-0,53	0,28
Sommerferie, uge 27	-7,13	0,19	-1,97	0,28
Sommerferie, uge 28	-12,29	0,19	-3,80	0,27
Sommerferie, uge 29	-17,26	0,19	-5,46	0,27
Sommerferie, uge 30	-16,92	0,19	-5,57	0,27
Sommerferie, uge 31	-10,82	0,19	-4,01	0,27
Sommerferie, uge 32	-5,53	0,18	-1,81	0,27
Sommerferie, uge 33	-3,03	0,18	-1,02	0,27
Sommerferie, uge 34	-1,61	0,19	-0,01	0,27
Vinterferie, uge 7	-4,27	0,19	-2,26	0,28
Vinterferie, uge 8	-1,63	0,19	-0,89	0,28
Efterårsferie	-5,78	0,20	-2,85	0,28
Påske (skærtorsdag/landfredag)	-15,63	0,19	-5,62	0,27
2. påskedag	-4,82	0,19	-1,34	0,28
Første maj	-0,54	0,24	-0,12	0,36
Grundlovsdag	-3,49	0,25	-1,54	0,35
Store bededag	-3,29	0,19	-1,75	0,27
Kristi himmelfartsdag	-5,65	0,19	-2,32	0,27
Pinsemandag	-2,77	0,19	-1,42	0,27
Julehelligdage	-7,58	0,16	-2,48	0,23
Lillejuleaftensdag	-1,20	0,43	0,21	0,63
Juleaftensdag	-6,40	0,44	-3,04	0,65
Nytårsaftensdag	-6,85	0,29	-2,22	0,42
Andre juledage	-2,67	0,10	-1,21	0,14

Kilde: Arbejdskraftundersøgelsen 2000-2011 samt egne beregninger.

Anneks 2. Udbetaling af feriefridage

Der er indhentet oplysninger om afholdelse/udbetaling af feriefridage på det statslige område fra Moderniseringsstyrelsen samt fra KL, DR og Danmarks Arbejdsgiverforening for henholdsvis det kommunale, det regionale og det private område, *jf. annekstabel 2*.

Det overordnede billede viser, at ud af de berettigede feriefridage udbetaler staten knap 18,6 procent, kommuner 36,4 procent, regioner 19,6 pct. og private arbejdsgivere 20 procent. I staten svarer udbetalte feriefridage til 25 procent af lønsumsværdien, hvilket skyldes, at personer med udbetalte feriefridage har relativ høj gennemsnitsløn. I kommunerne og regionerne udgør udbetalte feriefridage henholdsvis 36 og 20 procent af lønsumsværdien (der findes ikke lønsumsandelev for den private sektor).

Annekstabel 2

Udbetalte særlige feriedage i sektorer [tabellen er under udbygning]

	Stat	Kommuner	Regioner	Privat
Fratrådte	11,2 pct.	15,2 pct.	-	-
Ikke-fratrådte	7,5 pct.	21,2 pct.	-	-
Andel i alt	18,6 pct.	36,4 pct.	19,6 pct.	20 pct.
Lønsumsandel	25 pct.	36 pct.	20 pct.	-

Anm.: Opgjort på basis af antal udbetalte feriefridage.

Kilde: Moderniseringsstyrelsen, KL, DR og DA.

Af de 18,6 procent, der får udbetalte feriefridage i staten, modtager de 11,2 procent udbetalingen i forbindelse med fratrædelse, hvorimod 7,5 procent af dagene udbetales til ikke-fratrådte. Moderniseringsstyrelsen oplyser, at det er kutyme, at der foretages udbetaling ved fratrædelse, uanset om en person går på pension eller fratræder en stilling i forbindelse med et jobskifte – også selvom personen tiltræder i en ny stilling i en anden statslig institution. I kommunerne udbetales en større andel til ikke-fratrådte med henholdsvis 21,2 procent til ikke-fratrådte og 15,2 procent til fratrådte (der er ikke tilsvarende tal for regionerne og det private).

Oplysninger fra Moderniseringsstyrelsen viser, hvorledes udbetalinger for ikke-fratrådte fordeler sig på antal udbetalte dage, *jf. annekstabel 3*. For ca. 12 procent af de statsansatte, der får udbetalt feriefridage, sker der udbetaling for flere end 5 feriefridage. Det drejer sig om tilfælde, hvor der er udbetalinger for feriefridage fra flere op-tjeningsår.

Annekstabel 3

Fordeling af antal udbetalte feriefri dage i staten – ikke-fratrådte, 3. kv. 2010 til 2 kv. 2011

Antal dage:	Antal personer		Andel	Andel af berettigede feriefri dage
1 dag	1.709		10 pct.	0,2 pct.
2 dage	2.069		12 pct.	0,4 pct.
3 dage	2.309		13 pct.	0,8 pct.
4 dage	7.359		43 pct.	3,2 pct.
5 dage	1.805		10 pct.	1,0 pct.
>5 dage ¹	2.027		12 pct.	11,8 pct.
I alt	17.278		100 pct.	7,5 pct.

Anm.: Antal dage er opgjort som udbetalingen vedr. særlige feriedage over den gennemsnitlige faste løn pr. dag.

¹ Det er oplyst, at personer med udbetaling for flere end 5 feriefri dage i gennemsnit får udbetalt for 8,2 dage.

Kilde: Masterdata 3. kv. 2011, Moderniseringsstyrelsen.

Oplysninger for kommunerne er indhentet fra Kommunernes Landsforening, der opgør separate tal for fratrådte og ikke-fratrådte, *jf. annekstabel 4.*

Annekstabel 4

Fordeling af antal udbetalte feriefri dage i kommunerne, 2011

Antal dage:	Antal personer		Andel		Andel af berettigede feriefri dage	
	Fratrådte	Ikke-fratrådte	Fratrådte	Ikke-fratrådte	Fratrådte	Ikke-fratrådte
1 dag	10.469	14.085	13 pct.	13 pct.	0,5 pct.	0,7 pct.
2 dage	8.663	7.743	11 pct.	7 pct.	0,8 pct.	0,7 pct.
3 dage	12.518	8.083	16 pct.	8 pct.	1,8 pct.	1,1 pct.
4 dage	5.625	7.139	7 pct.	7 pct.	1,1 pct.	1,3 pct.
5 dage	9.788	53.680	13 pct.	50 pct.	2,3 pct.	12,7 pct.
>5 dage	30.770	16.344	40 pct.	15 pct.	8,7 pct.	4,6 pct.
I alt	77.833	107.074	100 pct.	100 pct.	15,2 pct.	21,2 pct.

Kilde: Kommunernes Landsforening.

Oplysninger for regionerne er indhentet fra Danske Regioner, der ikke opgør separate tal for fratrådte og ikke-fratrådte, *jf. annekstabel 5.*

Annekstabel 5

Fordeling af antal udbetalte feriefri dage i regionerne, 2011

	Antal personer	Andel	Andel af berettigede feriefri dage
Antal dage:			
1 dag	6.504	21 pct.	1,1 pct.
2 dage	3.250	10 pct.	1,1 pct.
3 dage	2.958	10 pct.	1,5 pct.
4 dage	2.414	8 pct.	1,7 pct.
5 dage	13.353	43 pct.	11,5 pct.
>5 dage	2.567	8 pct.	2,7 pct.
I alt	31.046	100 pct.	19,6 pct.

¹ Det er antaget, at personer med udbetaling for flere end 5 feriefri dage i gennemsnit får udbetalt for 6 dage.

Kilde: Danske Regioner..

Bilag 2 Langsigtet virkning på de offentlige finanser

Afskaffelse af en årlig fridag kan potentielt øge arbejdsudbuddet gennem en forøgelse af den årlige præsterede arbejdstid pr. beskæftiget. Virkningen på de offentlige finanser af den højere arbejdstid afhænger af en række centrale forudsætninger:

- Uændret satsregulering og regulering af progressionsgrænser i skattelovgivningen (§ 20-regulering).
- Uændret præsteret arbejdstid i den offentlige sektor, så den samlede forøgelse af den præsterede arbejdstid tilfalder den private sektor.
- Fuldt gennemslag på lønnen for alle beskæftigede på lang sigt – dvs. den faktiske og implicite timeløn er uændret, mens de gennemsnitlige årslønninger øges svarende til stigningen i den årlige arbejdstid. Det gælder også, hvis der ikke ydes lønkomensation for den ekstra arbejdstid i udgangspunktet.

Med udgangspunkt i disse forudsætninger beregnes virkningen på de offentlige finanser pr. ekstra fuldtidsbeskæftiget. Den samlede virkning på de offentlige finanser vil herudover afhænge af gennemslaget på den præsterede arbejdstid omregnet til antal fuldtidsbeskæftigede, *jf. bilag 1*.

Beregningerne anvender en bottom-up metode med udgangspunkt i en gennemsnitlig årsindkomst for alle beskæftigede, som foreløbigt er beregnet til godt [333.500] kr. for alle beskæftigede, *jf. tabel 1*. Med [30,7] pct. af de beskæftigede på deltid og en arbejdstid for deltidsbeskæftigede på [53,6] pct. af fuldtidsansatte svarer det til en gennemsnitlig årsindkomst pr. fuldtidsbeskæftiget på knap [389.000] kr. og en gennemsnitlig timeløn på [236] kr. med en standard arbejdstid på [1.650] timer årligt.

Både offentlige og private arbejdsgivere forudsættes at få en besparelse som følge af, at der ved afvikling af en fridag ikke længere skal betales helligdagstillæg. Det er forudsat, at [10] pct. af de beskæftigede modtager et helligdagstillæg på [50] pct.

Det forudsættes, at den forøgede indkomst bliver beskattet med en gennemsnitlig marginalskat på [44,7] pct., og at der med fuldt gennemslag på forbruget svares forbrugsskatter på [24,5] pct. af den disponible indkomst. Merindkomsten i det private som følge af mindre helligdagsbetaling forudsættes beskattet med en marginalskat på [64,5] pct., inkl. tilbageløb via afløbssystemet.

Tabel 1
Bottom-up beregningsforudsætninger [konsolideres]

	Forudsætninger
Strukturel lønmodtagerbeskæftigelse i 2020 (1.000 personer) ¹	2.683
Strukturel fuldtids lønmodtagerbeskæftigelse i 2020 (1.000 personer)	2.302
Lønsum for lønmodtagere i 2020 (mia. kr.)	895
Deltidsandel (pct.)	30,7
Arbejdstid for deltidsbeskæftigede – i forhold til fuldtidsbeskæftigede (pct.)	53,6
Årlig arbejdstid for fuldtidsbeskæftigede - standard	1.650
Gennemsnitlig årsløn – alle beskæftigede (kr.)	333.518
Gennemsnitlig årsløn – alle fuldtidsbeskæftigede (kr.)	388.812
Gennemsnitlig timeløn (kr.)	236
Marginalskat (pct.)	44,7
Forbrugsskatter (pct.)	24,5
Marginalskat inkl. forbrugsskatter (pct.)	58,2
Marginalskat på restindkomst (pct.) ²	64,5
Merbetaling for ansatte, der arbejder på fridage (pct.)	50
Andel, der arbejder på fridage	10
Offentlig sektor andel af lønsummen (pct.)	34,1

¹ Ekskl. fradragsberettigede pensionsindbetalinger.

² Forudsat selskabsskat på 25 pct., indkomstskat på 37,3 pct., fuldt gennemslaget på forbruget og 100 pct. dansk ejerskab.

Kilde: Økonomisk Redegørelse (december 2011), Arbejdstidsregnskabet, Arbejdskraftundersøgelsen, Lovmodellen samt egne antagelser

Virningen på de offentlige finanser ved afskaffelse af en fridag er beregnet som den marginale skatteværdi af en ekstra fuldtidsbeskæftiget, *jf. tabel 2*. Indkomstskatten for en fuldtidsbeskæftiget med en årsindkomst på [388.812] kr. er beregnet til [173.799] kr., og forbrugsskatterne af en disponibel indkomst på [215.013] kr. svarer til [52.678] kr. Det svarer til en styrkelse af de offentlige finanser som følge af indkomst- og forbrugsskatter på [226.477] kr. (=173.799 kr. + 52.678 kr.).

Ved fuldt gennemslag på den præsterede arbejdstid på knap [10.500] fuldtidsbeskæftigede svarer det til en styrkelse af de offentlige finanser på 2.348 mio. kr.

Hertil skal indregnes en offentlig besparelse på helligdagstillæg på [68] mio. kr. og et skattetilbageløb heraf på [40] mio. kr. Besparelsen på helligdagstillæg i den private sektor giver anledning til en mindre forøgelse af skatteindtægterne på [8] mio. kr. som følge af, at restindkomst (med de angivne forudsætninger) samlet set beskattes en smule hårdere end lønindkomst.

Den samlede virkning på de offentlige finanser under antagelse af fuldt gennemslag på den præsterede arbejdstid kan herefter beregnes til knap 2.400 mio. kr.

Tabel 2**Bottom-up beregning af virkningen på de offentlige finanser ved afskaffelse af en fridag [konsolideres]**

	Beskæftigede	Fuldtidsbeskæftigede
Gennemsnitlig årsløn (kr.)	333.518	388.812
Indkomstskat (kr.)	149.083	173.799
Disponibel indkomst (kr.)	184.435	215.013
Forbrugsskatter (kr.)	45.187	52.678
Effekt per beskæftiget (kr.)	194.269	226.477
Samlet ved fuldt gennemslag (mio. kr.)		[2.3548]
<i>Effekt af merbetaling for arbejde på fridag:</i>		
- Offentlig besparelse (mio. kr.)		68
- Skattetilbageløb offentlig (mio. kr.)		-40
- Merskat privat (mio. kr.)		8
Samlet (mio. kr.)		[2.385]